

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy
w Nowej Wsi Etckiej

Ceremoniał Szkolny Szkoły Podstawowej w Nowej Wsi Etckiej

Ceremoniał Szkolny

Wstęp

1. Prawo oświatowe a ceremoniał

Zgodnie z zapisem znajdującym się we wstępie do Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty: „Kształcenie i wychowanie służy rozwijaniu u młodzieży poczucia odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata. Szkoła winna zapewnić każdemu uczniowi warunki niezbędne do jego rozwoju, przygotować go do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich w oparciu o zasady solidarności, demokracji, tolerancji, sprawiedliwości i wolności.” oraz artykułem 4 ustawy, gdzie czytamy: „Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.” celowym wydaje się zdefiniowanie i określenie we współczesnej szkole najważniejszych pojęć oraz zachowań uczniów tworzących ceremoniał szkolny.

Ceremoniał szkolny to opis sposobów przeprowadzania najważniejszych uroczystości szkolnych z udziałem sztandaru szkoły; to również zbiór zasad zachowania się młodzieży w trakcie uroczystości szkolnych. Głównym zadaniem szkoły jest nauczanie i wychowywanie młodych ludzi. Obok wiedzy i umiejętności, przekazywanych na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, należy uczyć dzieci i młodzież zasad postępowania w różnych miejscach i sytuacjach, poczynając od reguł dotyczących organizacji świąt i apeli. Zbiorem ustanowionych i obowiązujących w szkole norm zachowania się w czasie uroczystości szkolnych jest Ceremoniał Szkolny, który stanowi integralną część tradycji i harmonogramu pracy naszej placówki. Opisuje symbole szkoły i formy celebracji sztandaru. Zadaniem ceremoniału jest również pomoc w organizacji ślubowań i apeli.

2. Ceremoniał a postawa ucznia

Właściwa postawa ucznia w szkole powinna wyrażać się przez:

- a) patriotyzm
- b) szacunek dla symboli narodowych, przez które rozumieć będziemy : godło, flagę, barwy,
- c) sztandar oraz hymn narodowy,
- d) szacunek dla symboli szkolnych.

3. Najważniejsze pojęcia:

- a) **patriotyzm**- to miłość i przywiązanie do ojczyzny; również „małej ojczyzny”
- b) **godło**- to wizerunek orła białego zwróconego w prawo ze złotą koroną na głowie, z dziobem i szponami złotymi, w czerwonym polu. Heraldyczny znak orła jako godło dynastii państwowej pojawił się w I połowie XIII w., za rządów Władysława Łokietka stał się oficjalnym godłem całego państwa; po odzyskaniu niepodległości w 1919 Sejm przyjął go za herb państwa. Nowy wizerunek orła został wprowadzony rozporządzeniem Prezydenta RP z 1927; oparty na projekcie prof. Z. Kamińskiego, wzorowany na godle z czasów Stefana Batorego o kształcie prawie identycznym z obowiązującym obecnie; po (Dokładne dane dotyczące godła, hymnu i flagi znajdujemy w Obwieszczeniu Marszałka RP z dnia 2 listopada 2005 r.w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o godle, barwach, hymnie RP oraz pieczęciach państwowych (Dz.U Nr.235 poz.2000).
- c) **flaga państwowa RP** - to prostokątny płat tkaniny o barwach RP umieszczony na maszcie. Stosunek szerokości do długości flagi przedstawia proporcja 5:8. Flaga składa się z 2 równoległych pasów równej długości ; górny biały, a dolny czerwony. Górny związany jest z orłem herbowym, a dolny czerwony nawiązuje do barwy pola jego tarczy;
- d) **hymn państwowy** - „Mazurek Dąbrowskiego” , wprowadzony okólnikiem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 15 października 1926

roku, którego współczesny tekst literacki i muzyczny zostały określone w ustawie sejmowej z 31 stycznia 1980 roku.

e) **ceremoniał szkolny**- opis sposobów przeprowadzania najważniejszych uroczystości szkolnych z udziałem sztandaru szkoły. To również zbiór zasad zachowania się młodzieży w trakcie uroczystości szkolnych

Symbole Szkoły

Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Nowej Wsi Elckiej posiada:

-Patrona i godło

-Sztandar

-Ceremoniał

3. Godło szkoły (logo) jest znakiem rozpoznawczym placówki. Należy je eksponować podczas uroczystości, na dyplomach (świadectwach), oficjalnych pismach urzędowych szkoły, znaczkach, identyfikatorach.

4. Sztandar Szkoły

Sztandar Szkolny jest symbolem Polski, symbolem Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko. Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi, a przechowywanie, transport i przygotowanie sztandaru do prezentacji - wymagają właściwych postaw jego poszanowania. Jest symbolem oraz najwyższym dobrem szkoły i należy mu być taki sam szacunek, jak symbolom narodowym.

Opis:

Strona główna: na niebieskim tle złoty napis „**SZKOŁA PODSTAWOWA im. Jana Brzechwy w Nowej Wsi Elckiej**”, w środkowej części wyhaftowane srebrne pióro i kałamarz.

Strona odwrotna: tło - barwy narodowe ułożone symetrycznie dół i góra białe, boki czerwone, zbiegające się ku środkowi, godło Polski, złote napisy: „**BÓG, HONOR, OJCZYŻNA, 2009**”.

- Sztandar jest przechowywany w zamkniętej gablocie, a w gabinecie dyrektora znajdują się insygnia pocztu sztandarowego.

- W skład pocztu sztandarowego powinni wchodzić uczniowie o nienaganej postawie szkolnej i godni tego zaszczytu.

Pełnienie godności chorążego i asysty Pocztu Sztandarowego jest najwyższym zaszczytem, jakiego może dostąpić uczeń szkoły. Są oni wybierani przez opiekuna Pocztu Sztandarowego spośród uczniów z najlepszymi wynikami w nauce i wzorowym zachowaniem.

Skład pocztu sztandarowego: chorąży pocztu sztandarowego: jeden uczeń, asysta pocztu: dwie uczennice. Chorąży pocztu trzyma sztandar, dwie pozostałe osoby – asysta stoją po prawej i po lewej jego stronie. Wszystkich członków pocztu sztandarowego obowiązuje strój galowy: dziewczęta – białe koszulowe bluzki, czarne spódnice lub spodnie, chłopcy – czarny lub granatowy garnitur, biała koszula z krawatem (dopuszcza się możliwość zdjęcia marynarki).

Kandydatury składu pocztu zgłaszane są przez opiekuna pocztu sztandarowego za zgodą wychowawcy, nauczycieli i rodziców wybranych uczniów do dyrektora szkoły. Uczniowie wybierani są z klasy programowanej wyższej, istnieje możliwość odstępstwa od tej zasady. Kadencja pocztu trwa jeden rok – począwszy od ślubowania w dniu uroczystego zakończenia roku szkolnego klas szóstych. Po skończeniu kadencji ich nazwiska zostają wpisane do kroniki szkoły. Decyzją Rady Pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu pocztu sztandarowego. W takim wypadku należy dokonać kolejnego wyboru. Obok zasadniczego składu powinien zostać wybrany skład rezerwowy. Sztandar powinien uczestniczyć w najważniejszych uroczystościach szkolnych, poza szkołą na zaproszenie innych szkół i instytucji oraz w uroczystościach państwowych i regionalnych. W przypadku, gdy poczet sztandarowy uczestniczy w uroczystościach pogrzebowych lub ogłoszono żałobę narodową, sztandar powinien być ozdobiony czarnym kirem. Na sztandarze wstążkę kiru przywiesza się w miejscu jego zamocowania na drzewcu od lewej górnej strony do prawej.

Insygnia pocztu sztandarowego to:

- biało – czerwone szarfy założone przez prawe ramię, białym kolorem zwrócone w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze
- białe rękawiczki
- granatowe czapki z haftowaną nazwą szkoły.

Uczniowie uczestniczący w uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych powinni być ubrani odświętnie w strój galowy:

- chłopcy: białe koszule i ciemne (czarne lub granatowe) spodnie,
- dziewczęta: białe bluzki i ciemne (czarne lub granatowe) spódnice.

Całością spraw organizacyjnych pocztu zajmuje się opiekun pocztu wyznaczony przez dyrektora spośród nauczycieli szkoły.

5. UROCZYŚCIE SZKOLNE - zasady ogólne

Sztandar uczestniczy we wszystkich ważniejszych uroczystościach państwowych i szkolnych, które odbywają się w szkole. Opuszcza miejsce uroczystości przed częścią artystyczną.

- Sztandar szkolny powinien być obecny na najważniejszych uroczystościach szkolnych, a w szczególności podczas rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego, uroczystego pożegnania lub przy wręczeniu świadectw absolwentom szkoły, podczas akademii z okazji świąt państwowych oraz na zaproszenie innych szkół i instytucji.

- Przed rozpoczęciem uroczystości Poczet Sztandarowy czeka przy wejściu do sali lub na placu, na którym odbywa się uroczystość. Dyrektor szkoły lub osoba prowadząca uroczystość prosi zebranych o powstanie, a następnie wygłasza formułę: Baczość! „Poczet Sztandarowy, Sztandar Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Nowej Wsi Elckiej. Wprowadzić!” lub „Poczet Sztandarowy wprowadzić!”.

Poczet Sztandarowy wchodzi na miejsce uroczystości. Jeśli droga przemarszu jest wąska,

Poczet może iść „gęsiego”, przy czym osoba trzymająca sztandar idzie w środku.

W trakcie przemarszu wszyscy stoją. Poczet zajmuje miejsce po prawej stronie sali, przodem do zgromadzonych i podnosi sztandar do pionu. Zebrani mogą usiąść.

- Jeśli śpiewany jest hymn państwowy, dyrektor lub osoba prowadząca wygłasza formułę: Baczość! „Do Hymnu!” lub „Do Hymnu Państwowego!”. Wszyscy wstają. Członkowie Pocztu stają na baczość, a sztandar należy pochylić do przodu pod kątem 45 stopni. Po odśpiewaniu bądź odegraniu hymnu następuje komenda „Po Hymnie!”. Zebrani mogą usiąść, Poczet podnosi sztandar do pionu i może stanąć w pozycji „Spocznij”.

- Sztandar należy również pochylić podczas wciągania flagi państwowej lub papieskiej na maszt oraz w przypadku ogłoszenia minuty ciszy dla uczczenia czyjejś pamięci.

- Po zakończeniu uroczystości dyrektor lub prowadzący prosi zebranych o powstanie i wydaje komendę: Baczość! „Poczet Sztandarowy, sztandar Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Nowej Wsi Ełckiej. Wyprowadzić!”. Poczet Sztandarowy wychodzi w ten sam sposób, w jaki wchodził. Osoby zebrane na miejscu uroczystości mogą je opuścić dopiero po wyjściu Pocztu.

6. UROCZYSTOŚCI KOŚCIELNE

W czasie uroczystości kościelnych sztandar jest wprowadzany i wyprowadzany bez podawania komend. Podczas wprowadzania sztandaru wszyscy wstają. Poczet przechodzi przez kościół, trzymając sztandar pod kątem 45° do przodu i staje po lewej lub po prawej stronie, bokiem do ołtarza i do zgromadzonych osób, podnosząc sztandar do pionu.

W trakcie Mszy św. lub innej uroczystości członkowie pocztu sztandarowego nie klękają, nie przekazują znaku pokoju i nie wykonują żadnych innych gestów, stojąc cały czas w pozycji „Baczość” lub „Spocznij”.

Pochylenie sztandaru pod kątem 45° do przodu w pozycji „Baczość” następuje w następujących sytuacjach:

a) podczas każdego podniesienia Hostii: w czasie Przemienienia, przed Komunią św. oraz

w trakcie trzykrotnego podniesienia Monstrancji przy wystawieniu Najświętszego Sakramentu;

- b) podczas opuszczania trumny do grobu;
- c) podczas ogłoszenia minuty ciszy dla uczczenia czyjejs pamięci;
- d) podczas składania wieńców, kwiatów i zniczy przez wyznaczone delegacje; na każde polecenie opuszczenia sztandaru wydane przez kapłana lub inną przemawiającą osobę.

Poczet sztandarowy pełni funkcję reprezentacyjną. Wraz z opiekunem i dyrektorem Szkoły bierze udział w uroczystościach:

- święto Odzyskania Niepodległości,
- rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- udział w mszach z okazji uroczystości rocznicowych

Poczet sztandarowy uczestniczy również w uroczystościach z okazji:

- rozpoczęcia i zakończenia roku szkolnego,
- ceremonii ślubowania klas pierwszych
- ślubowania absolwentów szkoły.

7. Postawy sztandaru i pocztu sztandarowego:

- **postawa zasadnicza** - sztandar położony na trzewiku drzewca przy prawej nodze na wysokości czubka buta. Drzewce przytrzymywane prawą ręką na wysokości pasa. Lewa ręka jak w postawie zasadniczej;
- **postawa "spocznij"** sztandar trzymany przy prawej nodze jak w postawie "zasadniczej". Chorąży i asysta w postawie "spocznij";

- **postawa "na ramię"** -chorąży prawą ręką (pomagając sobie lewą) kładzie drzewce na prawe ramię i trzyma je pod kątem 45° w stosunku do ramienia. Prawa ręka wyciągnięta wzdłuż drzewca;

- **postawa prezentuj** z postawy "zasadniczej" chorąży podnosi sztandar prawą ręką i pionowo do góry wzdłuż prawego ramienia (dłoń prawej ręki na wysokości barku). Następnie lewą ręką chwyta drzewiec sztandaru tuż pod prawą i opuszcza prawą rękę na całej jej długości, obejmując dolną część drzewca. Asysta w postawie "zasadniczej";

- **salutowanie sztandaru w miejscu** - wykonuje się z postawy „prezentuj” - Chorąży robi zwrot w prawo skos z równoczesnym wysunięciem lewej nogi w przód na odległość jednej stopy i pochyła sztandar do przodu pod kątem 45°. Po czasie "salutowania" przenosi sztandar do postawy "prezentuj";

- **salutowanie sztandarem w marszu** z położenia "na ramię" w taki sam sposób jak przy salutowaniu w miejscu;

- **komendy: „na prawo patrz ”- pochyła sztandar, "bacność"- bierze sztandar na ramię.**

8. Ceremoniał przekazania opieki nad sztandarem:

Odbywa się w czasie uroczystego zakończenia roku szkolnego. Najpierw występuje poczet sztandarowy ze sztandarem, a następnie wychodzi nowy skład pocztu i ustawia się w następującym porządku : chorąży z przodu sztandaru, asysta przodem do bocznych płaszczyzn sztandaru.

Pierwszy zabiera głos dotychczasowy chorąży pocztu sztandarowego, który mówi:

Przekazujemy Wam sztandar – symbol Naszej Szkoły. Opiekujcie się nim i godnie reprezentujcie naszą szkołę.

Chorąży nowego pocztu sztandarowego odpowiada:

Przyjmujemy od was sztandar szkoły. Obiecujemy dbać o niego, sumiennie wypełniać swoje obowiązki i być godnymi reprezentantami naszej szkoły.

Dotychczasowa asysta przekazuje insygnia. Chorąży salutuje sztandarem, nowy chorąży przyklęka na prawe kolano, całuje róg sztandaru, po czym następuje przekazanie samego sztandaru oraz pozostałych oznak pocztu sztandarowego: szarf i rękawiczek.

Po przekazaniu sztandaru i insygniów stary skład pocztu dołącza do pozostałych na sali uczniów.

9. Ceremoniał Szkolny obejmuje opis przeprowadzania uroczystości oraz stanowi zbiór ogólnych zasad zachowania się i postaw uczniów w trakcie uroczystości szkolnych

Do uroczystości, które na stałe wchodzą w plan pracy szkoły należą:

- Rozpoczęcie roku szkolnego;
- Dzień Edukacji Narodowej;
- Ślubowanie uczniów klas pierwszych;
- Święto Odzyskania Niepodległości;
- Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja;
- Zakończenie roku szkolnego.

Pasowanie na ucznia

1. Ślubowanie uczniów klas pierwszych odbywa się w postawie zasadniczej. Wszyscy – uczniowie, nauczyciele i goście stoją na baczność. Przedstawiciele klasy pierwszej podchodzą do sztandaru.

Rota przysięgi:

Ślubuję być dobrym Polakiem, dbać o imię swojej klasy i szkoły. Będę uczyć się w szkole, jak kochać Ojczyznę, jak dla niej pracować, kiedy dorosnę. Będę się starać być dobrym kolegą, swym zachowaniem i nauką

sprawić radość rodzicom i nauczycielom.

Pasowanie na ucznia następuje tuż po ślubowaniu złożonym przez pierwszoklasistów. Dyrektor szkoły na lewe ramię każdego pierwszoklasisty, który przyklęka na prawe kolano, kładzie duży ołówek i mówi:

Pasuję Ciebie na ucznia Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Nowej Wsi Elckiej.

Ślubowanie klas kończących szkołę:

Rota Przysięgi:

*Przyrzekamy dbać o honor naszej szkoły, w której zdobywaliśmy wiedzę i wychowanie, a w przyszłości ofiarnie pracować dla dobra kraju.
Przyrzekamy godnie reprezentować naszą szkołę, wzorową dyscypliną służyć Ojczyźnie, wszystkimi umiejętnościami i wytrwałością, godnie wypełniać obowiązki młodego Obywatela Rzeczypospolitej Polskiej.*

10. Apele i uroczystości szkolne

- Apele i uroczystości szkolne są organizowane dla uczniów klas O-VI.

Przebieg apelu:

ROZPOCZĘCIE UROCZYSTEGO APELU:

- Wprowadzenie sztandaru, odśpiewanie hymnu państwowego:

Prowadzący apel (Dyrektor lub opiekun sztandaru):

Proszę wszystkich o powstanie. Baczość. Poczёт sztandarowy (sztandar) Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Nowej Wsi Elckiej wprowadzić. Do hymnu. Po hymnie.

- Powitanie zaproszonych gości nauczycieli, pracowników szkoły, rodziców oraz uczniów.

CZEŚĆ OFICJALNA:

Przemówienia Dyrektora Szkoły, zabranie głosu przez gości. Wyprowadzenie sztandaru:

Proszę wszystkich o powstanie. Baczość. Poczet sztandarowy (sztandar szkoły) wyprowadzić. Spocznij.

CZEŚĆ ARTYSTYCZNA:

Zaproszenie do obejrzenia części artystycznej.

ZAKOŃCZENIE APELU:

W dniu, w którym w szkole odbywają uroczystości szkolne, uczniowie zobowiązani są do noszenia stroju galowego: chłopcy białe koszule i granatowe lub czarne spodnie, natomiast dziewczynki białe bluzki i granatowe lub czarne spódnice.

11. Ustalenia końcowe

Dekoracja budynku szkoły flagami państwowymi.

Budynek szkoły dekorowany jest flagami państwowymi w:

- święta państwowe;
- dni wyborów samorządowych i parlamentarnych,
- dni żałoby narodowej.

PRECEDENCJA

Precedencja – to porządek witania, przemawiania, zajmowania miejsc podczas oficjalnych spotkań władz państwowych

W Polsce precedencja wygląda następująco:

Precedencja stanowisk umocowanych konstytucyjnie i kierowniczych

państwowych:

- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
- marszałek Sejmu,
- marszałek Senatu,
- prezes Rady Ministrów,
- prezes Trybunału Konstytucyjnego,
- prezes Sądu Najwyższego,
- ministrowie,
- prezes NBP,
- prezes NSA,
- prezes NIK,
- rzecznik praw obywatelskich,
- prezes Instytutu Pamięci Narodowej,
- parlamentarzyści,
- szef Kancelarii Prezydenta,
- szefowie Kancelarii Sejmu i Senatu,
- szef Kancelarii Premiera,
- szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego,
- sekretarz stanu,
- kierownik urzędu centralnego,

- wojewoda.

Precedencja stanowisk administracji rządowej i samorządowej w województwie:

- wojewoda,
- marszałek województwa,
- przewodniczący Sejmiku Województwa
- kurator oświaty
- wizytator kuratorium oświaty
- inni zaproszeni goście

Precedencja stanowisk samorządowych w powiecie:

- starosta,
- przewodniczący Rady Powiatu,
- wicestarosta,
- dyrektor wydziału oświaty
- wiceprzewodniczący Rady Powiatu,
- inspektor wydziału oświaty
- członek Zarządu Powiatu,
- radny powiatu,
- sekretarz powiatu,
- skarbnik powiatu

- inni zaproszeni goście

Precedencja stanowisk w gminie (mieście):

- prezydent miasta, burmistrz, wójt
- przewodniczący rady gminy (miasta),
- zastępca prezydenta miasta, burmistrza, wójta,
- dyrektor wydziału oświaty
- wiceprzewodniczący rady gminy (miasta),
- radny gminy (miasta),
- sekretarz gminy (miasta),
- skarbnik gminy (miasta),
- inspektor nadzorujący placówkę
- sołtys,
- przewodniczący zarządu dzielnicy (osiedla)
- inni zaproszeni goście

Zaproszonych gości powinien powitać dyrektor w wejściu do szkoły. Jeżeli tego obowiązku nie może wypełnić sam, deleguje swojego zastępcę. Gości prowadzi na miejsce uroczystości .